Vol.9

Març 2021

CASAL DE GENT GRAN DEL BAIX GUINARDÓ

BUTLLETÍ SETMANAL

El Casal a casa

SALUT

- Revista ferSalut.
- Iniciació a la meditació.
- Serveis d'atenció en cas de violència masclista.
- Empoderament femení a través de la bicicleta.
- Mantenim el cor sa.
- Cuina: Nyoquis amb crema de ceba.

MIRA EL VÍDEO DEL 8M

ENTRETENIMENT I CULTURA

- Una onada feminista col.lectiva diversa i imparable.
- Llibres i cinema feminista.
- Documentals de dones rellevants.
- Premi 8M, la importància social de les cures.
- VII Cicle de música i dones compositores al teatre Sarrià.

XARXES

- Canal Youtube Gran Gent en Xarxa Horta-Guinardó.
- Facebook
- Instagram
- Web
- Vimeo

Nou vídeo: Tutorial de navegació per les xarxes socials del Casal.

AULA D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA

CONFERÈNCIA 4 DE MARÇ

ABU SIMBEL, ELS TEMPLES MAJESTUOSOS DE RAMSÈS II

a càrrec de Irene Cordón. Doctora en història antiga, egiptòloga i arqueòloga.

Clic aquí

Afopa
Agrupació d'Aules de Formació Permanent per a la Gent Gran de Catalunya

UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Districte d'Horta-Guinardó

Ajuntament de Barcelona

LA VEU DELS SOCIS

Si esteu interessats en participar en aquesta secció del butlletí amb els vostres textos, articles, poesies, etc... podeu enviar-los a la direcció de correu electrònica: infobaixguinardo@gmail.com

LA ESTACIÓN

Una mujer apoyada en la baranda del vestíbulo de la estación mira con insistencia hacia abajo, al andén, donde el tren hace unos minutos acaba de vomitar a centenares de pasajeros. Es evidente que busca a alguien y, de pronto, en medio de aquel hormiguero ve a la persona que espera. La mujer levanta una de sus manos y hace el vaivén característico de cuando saludamos a alguien desde lejos. La mujer, incluso da unos saltitos ridículos –seguramente- para llamar la atención del hombre. Él hace sólo una mueca que quiere ser una sonrisa, pero en ningún momento saluda. Ella se dirige hacia la cinta transportadora por donde el viajero asciende y lo acerca a la persona que lo espera. ¿Se podría decir que es el preludio de una caricia mutua que traspasa el aire? Quien los observa no está seguro. Es posible que el hombre, embarazado por la maleta que arrastra, la bolsa y el paraguas no se sienta libre para hacer movimientos más expresivos mientras dura el trayecto que les separa a ambos.

A fuer de ser sinceros, el encuentro no tuvo nada de especial para el mirón que observaba la escena y se sintió más bien decepcionado ya que al encontrarse la pareja cara a cara, el abrazo rezumaba cierta frialdad, sobre todo por parte del recién llegado. Sin embargo, tan sólo el hombre y la mujer debían de conseguir lo que buscaban al abrazarse largamente... o no.

***

-Lo has hecho...-dice ella mientras lo abraza- ¿Estás seguro que no te han seguido? Tengo miedo. ¿Tú, no?
-Por supuesto que no me han seguido –responde seco-. Sé lo que me hago. Déjame que tenemos que darnos prisa. Pero cuélgate del brazo como una amante enamorada. Ya veo que llevas el carro de equipajes. ¿Has alquilado el coche como te dije? El resto del viaje lo haremos por carretera.
-El coche está en el aparcamiento.
-Tú no te separes de mí. Sonríe y pon cara de contenta. Si se pusieran las cosas feas... -mientras habla coloca la maleta y la bolsa en el carrito de equipajes.
-Lo que tú digas. ¿Pero es que ha ido algo mal? Yo tengo también derecho a saberlo.
-No tienes por qué saber nada... Además, como menos sepas mejor.

La pareja dirige sus pasos hacia la puerta de salida de la estación.
Ella, colgada del brazo del hombre, apoya de vez en cuando la cabeza de cabellos lacios y negros como el azabache en su hombro y parece mirarlo con admiración. Él, sin haber abandonado en ningún momento el paraguas, camina con pasos elásticos y seguros intentando mostrarse protector. Representan la estampa de dos amantes enamorados, aunque para una mirada atenta y sagaz como la que los observa, ciertos detalles mínimos no le han pasado desapercibidos.

Apenas han recorrido veinte metros, cuando dos hombres se colocan a un lado y a otro de la pareja. Se entabla, de pronto, una conversación de notoria violencia entre todos, excepto la muchacha que lo observa atemorizada. Los dos reanudan la marcha en dirección a la salida escoltados por aquellos dos hombres que con las manos en los bolsillos, aprietan el cañón de una pistola en sus espaldas. Uno de ellos además va murmurando unas palabras en el oído del viajero:
<<Ya sabes qué les pasa a los traidores. Nadie actúa en solitario en nuestra organización. Y si te niegas a hablar, ella lo hará. Conoces nuestros métodos. Sabes que ella hablará>>.

Entonces el viajero con un rápido y hábil movimiento clava el paraguas –-afilado estilete- en la pierna de uno de los que les escoltan y dando un fuerte empujón al carro del equipaje arremete contra el otro. Después de unos breves segundos de sorpresa, la lluvia de disparos, gritos y carreras convierten el lugar en un espantoso espectáculo como si fuera una película de gángsters. El hombre y la mujer corren entre los pasajeros y las columnas del vestíbulo de la concurrida estación que les sirven de protección..

El curioso espectador de mirada sagaz ya tiene tema para su cuento semanal que ha conseguido tramar en su imaginación gracias a un viajero algo circunspecto con maleta, bolsa y paraguas y una guapa muchacha de espléndida cabellera negra que le esperaba.

Anna Agustí

Eines de l'economia solidària i feminista: pràctiques inspiradores que fan saltar les costures.

La XES recull en un llibre les idees clau per incorporar la perspectiva feminista en l'economia i en les organitzacions socials.

Sovint des dels projectes i col·lectius de l'economia social i solidària es parla de la importància d'incorporar els feminismes i les cures dins de les entitats, però què significa realment posar la cura al centre, construir espais més feministes i sostenibles?

La Xarxa d'Economia Social i Solidària i Pol·len edicions han volgut donar resposta a aquesta pregunta amb l'edició del recull d'eines 'Economia Solidària i feminista: pràctiques inspiradores que fan saltar les costures'.

En el llibre les 11 autores que hi han participat aborden la incorporació de la perspectiva feminista com una qüestió multidimensional que afecta a diferents àmbits. Parlen sobre el treball de cures i la seva importància i necessitat de visibilització, sobre l'urbanisme amb perspectiva de gènere, la mirada decolonial i els drets de les dones migrades, la sobirania alimentària, el paper dels feminimes rurals, i el repte de les transicions organitzatives feministes.

Es tracta d'un llibre escrit en plena pandèmia que parla d'experiències organitzatives que aposten per un feminisme que trenqui amb les lògiques capitalistes, racistes i patriarcals, i que poden ser font d'inspiració per a d'altres organitzacions i col·lectius. El passat 17 de febrer es va presentar a l'Espai Cooperatiu de La Comunal, al barri de Sants, de Barcelona.

La sobirania alimentària, l'entorn rural i el dret a les ciutats:

La realitat de les dones en l'entorn agrari i ramader a Catalunya amb dades de 2015, representa només el 15% dels llocs de treball en el sector agrari. Dels titulars de negocis, només el 26% són dones i gestionen només un 19% del total de terra disponible, segons dades d'Arran de Terra. Es tracta, segons Martina Marcet, membre de Ramaderes.cat, d'un sector àmpliament masculinitzat, on la feina de les dones està invisibilitzada i sovint no computa, i on el model de l'agroindústria capitalista s'alça com el principal escull que fomenta el model productivista i patriarcal.

Des de l'economia social i solidària, i apostant per la sobirania alimentària, fomenten el model de l'agroecologia, un model que es basa en el treball per la sobirania alimentària i la revitalització dels entorns rurals a través de la pagesia. Aquest model, segons Marcet, ha d'anar acompanyat de l'enfortiment del moviment feminista en els entorns rurals, que visibilitzi el paper de les dones camperoles, i que impulsi i fomenti el seu empoderament pràctic i efectiu.

En aquest sentit, algunes pràctiques rellevants són les de moviments com el de Ramaderes.cat o Ganaderas en red. Però no només podem aportar la perspectiva feminista a l'entorn rural, a les ciutat també cal un repensament. Blanca Valdivia, del Col·lectiu Punt6 explica que l'economia capitalista sovint vincula l'espai públic amb allò productiu, i que deixa de banda tots els usos més relacionats amb les cures i la perspectiva feminista.

Per incorporar aquesta mirada a l'espai públic, Valdivia diu que cal recuperar el dret a les ciutats, i cal fer-ho apostant per un urbanisme desjerarquitzat, que tingui en compte les veïnes i no només les professionals; despatriarcalitzat, que visibilitzi el paper de les dones en la construcció de les ciutats, tant en l'àmbit professional com en el de les lluites socials; i territorialitzat, que tinguin en compte els fenòmens socials locals, des de l'economia, la salut, l'ecologisme o les violències que s'hi donen.

El treball de cures, les xarxes de suport, i el dret a la salut:

Un altre dels aspectes a tenir en compte quan parlem d'economia feminista és la necessitat de posar en valor totes aquelles pràctiques relacionades amb les cures i la salut, tant des de l'àmbit professional com en el comunitari.

L'economia feminista parla de la necessitat i obligació de dignificar les condicions de les treballadores de la llar i de l'àmbit de les cures, però també promoure les experiències de suport mutu de les xarxes de criança i maternitats.

Ana Muñoz i Elba Mansilla, de la Ciutat Invisible i Coopolis, expliquen l'experiència de diversos sindicats i col·lectius que s'han organitzat des de projectes d'autoocupació per defensar i reconèixer els drets de les treballadores de la llar.

Parlen de Sindillar, Mujeres diverses com a exemple. "Es tracta de pràctiques que estan servint per dignificar el sector de les cures dins la mateixa Economia Social i Solidària", explica Muñoz.

Són col·lectius de treballadores que fins ara estaven abocades al treball informal i irregular, amb mancances molt greus pel que fa a drets laborals i a accés a prestacions. Amb aquests projectes laborals s'aconsegueix dignificar un sector oblidat i menystingut històricament a nivell social.

Per la seva banda, també es posen sobre la taula les experiències de criança compartida en xarxes de suport mutu de barris com el de Poble Sec o Gràcia, que com diu Ana Muñoz, "aconsegueixen trencar amb l'individualisme salvatge al que ens aboca la criança".

La salut, un tema tan vigent en el moment actual, també pot abordar-se des d'una perspectiva feminista. En aquest sentit, l'autora Mireia Bosch, exsòcia de Cos Cooperativa de Salut, apunta la necessitat de que les persones deixem de ser objectes de salut per passar a ser-ne subjectes, d'una forma més autònoma i conscient, que es posi al centre el dret al propi cos, que s'aposti per la desmedicalització des d'una lògica mercantil, per la despatologització de la malaltia mental i per l'apoderament i la subversió des de la diversitat funcional.

"La pandèmia de la covid ha evidenciat la interdependència entre la salut i la comunitat i la necessitat d'activar la integració entre l'àmbit social i el comunitari", explica Mireia Bosch.

Voluntat per construir estructures més feministes:
Per últim i com a factor transversal, Júlia Granell, de La Fede.cat, explica que totes les organitzacions socials, també les de l'economia social i solidària, acaben reproduint pràctiques i lògiques patriarcals, ja que així ha estat la socialització de les persones que la conformen, i que per fugir d'aquestes lògiques cal fer un pas endavant amb fermesa i voluntat política.
Per construir organitzacions més feministes cal començar per qüestionar, a vegades, les arrels d'allò què fem, els objectius, la finalitat, però també les formes en què ens organitzem, els nostres models de treball, les relacions humanes, el discurs i el missatge que enviem cap enfora.
Granell explica que sovint són canvis profunds que necessiten de processos llargs de revisió interna de les estructures, però que a la llarga ens trobarem amb organitzacions més democràtiques, horitzontals, sanes i alegres, en definitiva, amb organitzacions més feministes.